

i de kommunale Raad, vilde benytte denne Stilling til at lade Gaardmændene og Godejerne betale Gildet, det føler jeg mig overbevist om. Den højtærede Minister gik stadig væk ud fra, at vi skulde naa til fælles Regler for Kjøbenhavn og det øvrige Land, men han maa huske paa, at i Øjeblikket er der ikke saa lille en Forskel paa de bestaaende kommunale Love, og at det maaske vil blive noget vanskeligt at faa sammenarbejdet disse to Lovforslag til et hele. Den højtærede Minister tog særlig en Reservation over for Amdsraadet og var bange for, at Interesserne ikke skulde blive varetagne, hvis der blev almindelig Valgret hertil. Heller ikke her ser jeg nogen Fare; jeg tror ikke, at Arbejderne og Husmændene med et Slag ville blive Flertal i Landets Amdsraad. Nu have vi i et halvt Aarhundrede haft almindelig Valgret her til Folketinget, og ifølge deres Antal ere selvfølgelig Arbejderne og de mindre besiddende Klasser paa Landet, Husmandsstanden, født Flertal, og de kunne derigennem besætte — antager jeg — omtrent 100 af Folketingets Pladser; men det er jo slet ikke Tilfældet, det er jo meget faa Repræsentanter, disse Medlemmer af Samfundet have valgt blandt deres egne. De behøve det jo heller ikke; naar der inden for de andre Samfundsklasser er Folk, som have bedre Raad og Tid og maaske ogsaa bedre Evner, er det jo ganske naturligt, at de vælges. Derfor har det, skønt vi nu i 50 Aar have haft almindelig Valgret til Folketinget, ikke ført til, at Arbejdere og Husmænd have besat saa godt som alle Pladserne; det vil heller ikke finde Sted i Amdsraadene, og jeg tror heller ikke, at det vil finde Sted ude omkring i Sogneraadene.

N. Andersen: Hver Gang dette Forslag eller et lignende er blevet fremlagt paa Tingets Bord, kan jeg ikke nægte, at jeg er bleven mere og mere forbauset over; at et saadant Forslag overhovedet kan fremkomme. Jeg kan, naar jeg ser Navnene paa de ærede Medlemmer, der have stillet Forslaget, ikke forstaa, at det virkelig kan være de Herrers Mening, at de ønske et saadant Forslag gennemført, og jeg kan endnu mindre forstaa, at de kunne tro, at de ville blive vel modtagne, naar de kom hjem til deres Vælgere med en Lov af dette Indhold i Lommen. Jeg begriber ikke, at de Herrer, der ere Forslagsstillere, overhovedet kunne mene, at det vilde være en samfundsnyttig Gerning at faa omdannet Landkommunalloven paa

den Maade, de her foreslaa. Jeg erindrer, at vi for et Par Aar siden havde fremme til Behandling et noget lignende Forslag, der var stillet af Tingets socialdemokratiske Gruppe. Det forstod jeg bedre, thi Socialdemokraterne have jo ifølge Forholdenes Natur en bestemt Forpligtelse til særlig at se paa en bestemt Samfundsklasses Tarv. Jeg kan altsaa bedre forstaa, at det kom fra den Side, men jeg har ikke kunnet gøre mig fortrolig med, at det virkelig kan være de Herrers Mening, som have stillet det Forslag, vi behandle i Dag, at de anse det for ønskeligt at faa det ført igennem. Jeg havde hidtil troet, at man af visse Grunde, som jeg ikke har kunnet fatte, ønskede en Forhandling om Forslaget, ønskede at vise, at man fra de Herrers Side varetagte de smaas Tarv paa en overordentlig fremtrædende Maade, idet man var sikker paa, at selv om Forslaget blev vedtaget i denne Sal, vilde det møde den fornødne Modstand andetsteds. Det har jo ganske vist hidtil været ret sandsynligt, at det i det andet Ting vilde møde en saa decideret Modstand, at der ikke var synderlig Fare ved at vedtage det her. Men jeg vil gøre opmærksom paa, at nu er Forholdet ingenlunde saaledes som tidligere, nu kunne de ingenlunde være saa sikre paa, at det andet Ting har tilstrækkelig Modstandsevne mod et saa revolutionært Forslag som dette, revolutionært i den Forstand, at det vender fuldstændig op og ned paa de kommunale Forhold. Jeg har siddet længe nok i en Kommunalbestyrelse til at være fuldkommen klar over, at det der absolut vilde blive betragtet som en Revolution, hvis man indførte de Ændringer, hvorom der her er stillet Forslag, i Landkommunalloven. Jeg skal ikke komme ind paa nogen Kritik af selve det foreliggende Forslag. Der er adskiligt i det, som jeg godt kunde gaa med til, men vel at mærke, det er kun — om jeg maa bruge dette Udtryk — den tekniske Side af Forslaget. En Valgordning som den, de sidste Paragraffer omhandle, vilde ikke være saa afskrækkende for mig, men jeg vil ikke under nogen som helst Betingelse, ikke for nogen som helst Pris kunne gaa med til at forandre den egentlige Valgordning, saaledes som de første Paragraffer i Lovforslaget fastsætte, og for at være sikker paa, at det ikke med min Støtte og Bistand nogen Sinde bliver til Lov, vil jeg allerede nu sige, at jeg vil iagttage den Forsigtighed at stemme imod Forslaget, inden det gaar herfra.